

m!nd

Вчитися новому по-новому: що змінилося в професійній освіті

Як залишатися затребуваним фахівцем і швидко опанувати нові навички

ІРИНА БЛІНОВА,
лідер Академії PwC в Україні
25 ТРАВНЯ 2020

Фото: ріхабай

*Сучасний світ – гнучкий, технологічний, стрімкий. Він звеличує сильних і ламає слабких. Щоб долучитися до сильних і в найближчому майбутньому залишатися затребуваним фахівцем, людині потрібно визначити шляхи для досягнення цієї мети. Лідер Академії PwC в Україні **Ірина Блінова** спеціально для **Mind** розповідає про нові тренди в навчанні і про те, які саме інструменти допоможуть швидко освоїти нові знання.*

Ви помітили, як швидко змінюється наш світ і як в ньому зникають і з'являються нові професії? Згідно зі звітом World Economic Forum «The Future of Jobs 2022», до 2022 року завдяки автоматизації зникнуть 75 млн робочих місць і безліч професій, але при цьому з'явиться 133 млн нових. Вони виникнуть із необхідності адаптувати бізнес і технології під умови, що змінилися, використовуючи унікальні якості і навички людини.

Згідно з масштабним дослідженням компанії PwC «Talent Trends 2020», 77% опитаних готові повністю перекваліфікуватися, щоб мати можливість знайти стабільну роботу в майбутньому.

Запорука успіху на ринку праці майбутнього – адаптивність. Потрібно не боятися змін, пройшовши які, можна збільшити свою кадрову цінність.

Які навички будуть у ціні?

У згаданому вже звіті «The Future of Jobs 2022» сказано, що до 2022 року особливо затребуваними будуть здобувачі, які мають п'ять професійних навичок і якостей:

- **Аналітичне мислення** – вміння людини в процесі аналізу інформації використовувати логіку та приймати рішення виходячи з цього.
- **Здатність до навчання** – причому не просто до вивчення нової інформації, але й розуміння, як використовувати отримані знання для поліпшення своїх результатів.
- **Креативність та ініціативність**. У всіх сферах життя очевидний перехід від масової моделі до індивідуально-орієнтованої. Тому ті, хто може створювати щось нове, custom-made, будуть завжди затребувані на ринку праці.
- **Дизайн технологій і програмування** – здатність створювати або адаптувати обладнання й технології для задоволення потреб користувача.
- **Критичне мислення й аналіз** – вміння піддавати отриману інформацію всебічного аналізу, зокрема – критичної оцінки, і формувати власну позицію з того чи іншого питання.

На ринку, безумовно, зросте потреба в таких технологічних спеціальностях, як **аналітик великих обсягів даних**, **фахівець** зі штучного інтелекту й самонавчання машин, професіонали в сфері маркетингу і продажів.

Також цінними будуть вважатися «людиноорієнтовані» якості: вміння працювати в команді, вести переговори й переконувати, налагоджувати контакти з різними аудиторіями і вдало «розрулювати» конфлікти.

Як опинитися серед затребуваних фахівців?

Класичні інструменти навчання:

- очне навчання з ментором (ILT – Instructor Lead Training);
- традиційне онлайн навчання (E-learning);
- змішане навчання (Blended learning).

Ці та нові інструменти спрацюють тільки за умови наявності в охочого навчатися:

1. Часу на вивчення нового;
2. Мотивації;
3. Усвідомленості.

У сучасному світі все дуже часто змінюється – знання, технології, обставини життя, тому актуальність знань надзвичайно важлива. Те, що важливо й потрібно сьогодні, через півроку вже застаріває. Ставлячи перед собою короткострокові цілі, люди вважають за краще розвивати себе маленькими кроками, щоб встигнути за актуальністю знань.

Але, як правило, фундаментальне вивчення нового займає багато часу. Чи вистачить в учня мотивації, щоб пройти довгу програму до кінця? Його увага розсіяна, і найчастіше його спокушає величезна кількість інформації з різних ресурсів, що часом суперечать один одному.

Найчастіше причиною припинення навчання стає відсутність у людини усвідомленості. Його мотивацією може бути слоган: «Я хочу пройти цей курс, щоб вивчити/навчитися робити ось це». Але він не спрацює, якщо його не підтримає усвідомлений вибір із думкою: «Маючи цю навичку, я зможу отримати підвищення на роботі, стати більш цінним фахівцем, збільшити свій прибуток».

Нові інструменти навчання

Сучасний адаптивний світ врахував ці три пункти, і фахівці з навчання розбавили класичний набір інструментів новими, що підвищують залученість у процес навчання. Серед них можна виділити такі:

- **Відео** (з інструктором і без, відеоінструктажі) – перемикає увагу з одного виду подачі матеріалу (наприклад, текстового) на візуальний – знижує стомлюваність мозку й полегшує сприйняття інформації. Вони допомагають швидко переключати увагу з теми на тему, що підтверджується нашою багаторічною практикою.
- **Смартфони (застосунки, чатботи, бойсботи)** – бажаючі отримувати нову інформацію у зручний для них час активно використовують свій смартфон для цих цілей, адже він завжди в руці. Ринок застосунків для навчання зріс на 36,3% з 2015 до 2020 року, і ці цифри будуть тільки збільшуватися.
- **Ігри та гейміфікація процесу** – цей інструмент запозичений з психології та активно застосовується в різних сферах. Саме бажання учня подолати свій шлях, заробляючи бали і змагаючись з іншими учнями, мотивує їх пройти курс до кінця.
- **Мікронавчання** – розбивка складної теми на маленькі складові частини й чергування типу навчального матеріалу. На практиці ми помітили, що цей інструмент особливо ефективний при складних об'ємних темах, довгострокових програмах навчання.
- **Адаптивне навчання** – модель, при якій відбувається «підстроювання» під здібності, знання, навички й навіть настрої кожного учня.
- **VR/AR-формати подачі матеріалу**. Вони можуть відрізнитися залежно від кожного конкретного завдання, однак їхні переваги перед очним навчанням очевидні. Передача досвіду і картинки за допомогою віртуальної та доповненої реальності в разі підвищують залучення учня. Поки цей інструмент не отримав масового поширення, але вже розробляються програми та ПЗ для його активного впровадження в навчальний процес.

Освоєння нових технологій стає необхідністю для широкого кола професій. І щоб увійти в це коло, потрібно постійно вдосконалювати себе, вивчаючи новий матеріал і відпрацьовуючи навички. Тому зараз важливо знаходити час на свій розвиток щодня, використовуючи класичні та онлайн-методи.